

PROTOKÓŁ z III posiedzenia plenarnego Rady Działalności Pożytku Publicznego

17 lutego 2025 r. odbyło się III, nadzwyczajne, posiedzenie Rady Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) VIII kadencji, w formule online. Obrady prowadzili Współprzewodniczący Rady Pan Maciej Kunysz oraz Pan Michał Braun. Lista obecności stanowi załącznik do protokołu.

Rada obradowała według następującego porządku:

1. Prezentacja stanowisk gości podczas posiedzenia Rady – Agnieszki Kosowicz (Polskie Forum Migracyjne), Ewy Kulik-Bielińskiej (Forum Darczyńców), Róży Rzeplińskiej (Grupa nieformalna KRYZYS, Stowarzyszenie Art. 61)
2. Dyskusja i propozycje rozwiązań.
3. Sprawy różne i zakończenie posiedzenia.

Posiedzenie rozpoczął Michał Braun, współprzewodniczący RDPP, który przywitał Przewodniczącą Komitetu do spraw Pożytku Publicznego (dalej PKdsPP), Ministrę ds. Społeczeństwa Obywatelskiego Adrianę Porowską.

PKdsPP wyjaśniła, że spotkanie ma na celu omówienie sytuacji organizacji pozarządowych związanej z zawieszeniem na 90 dni pomocy zagranicznej z USA (środki przyznane przez Departament Stanu oraz rządową agencję United States Agency for International Development (USAID)) oraz poprosiła o wspólne poszukanie rozwiązań, które zapewnią dalsze funkcjonowanie organizacji. Ministra Adriana Porowska podkreśliła, że monitoruje sytuację i informuje o niej innych ministrów, aby na bieżąco weryfikować dostępność środków finansowych.

Współprzewodniczący RDPP Maciej Kunysz poprosił o zabranie głosu zaproszone ekspertki.

Ad 1.

Agnieszka Kosowicz zaznaczyła, że sytuacja wpływa szczególnie negatywnie na działalność organizacji zajmujących się sprawami migracyjnymi, ponieważ większość

środków, która pozwala pracować organizacjom to środki zagraniczne. UNHCR oszacował, że w tej chwili w Polsce około 1/3 środków finansowych to pieniądze pochodzące ze Stanów Zjednoczonych i są one przeznaczone na wsparcie osób z Ukrainy. W przypadku Polskiego Forum Migracyjnego, które reprezentuje Agnieszka Kosowicz, zawieszono zostało około 11% budżetu, w innych przypadkach ubytek finansowania sięga nawet 50-70% całości dofinansowania. Ważne jest rozróżnienie między budżetami, które wstrzymano, a środkami niezbędnymi do utrzymania organizacji. W przypadku Polskiego Forum Migracyjnego zawieszono 800 000 zł, w tym 150 000 zł środków niezbędnych do przetrwania zespołu przeznaczonych m.in. na pensje.

Następnie głos zabrała Róża Rzeplińska reprezentująca Stowarzyszenie Art. 61, która podkreśliła, że bardzo trudno oszacować w pełni straty dla polskiego sektora NGO spowodowane tą decyzją, ponieważ bazy zawierające dane o wydatkowaniu środków na działalność społeczeństwa obywatelskiego nie pokazują szczegółowych danych. Róża Rzeplińska wyjaśniła, że informacje, które zostały przedstawione podczas spotkania, zebrano na bazie dwóch źródeł. Jednym z nich były różne bazy amerykańskie, drugim źródłem danych była ankieta przeprowadzona przez organizację Mapuj Pomoc i Stowarzyszenie Art.61. Podkreśliła, że na pytanie zadane przez Mapuj Pomoc odpowiedziały głównie organizacje humanitarne. Na 5 pytań postawionych przez Stowarzyszenie Art.61 zareagowały organizacje zajmujące się demokracją i społeczeństwem obywatelskim. Łącznie zebrano 58 odpowiedzi, na podstawie których próbowano oszacować, w jakiej kwocie i w jakim obszarze występuje lub wystąpi ubytek środków finansowych na 2025 r. Róża Rzeplińska przypomniała, że w 2022 roku pomoc dla uchodźców z Ukrainy, tylko ze Stanów Zjednoczonych, wyniosła 326 mln \$, w 2023 było to 114 mln \$, a w 2024 roku 67 mln \$. W 2024 r. zidentyfikowano amerykańskie wsparcie dla działań organizacji społecznych w Polsce na około 200 mln zł. 85% tej kwoty przeznaczono na pomoc humanitarną. Pozostałe 15% skierowane zostało na działania w obszarze budowy społeczeństwa obywatelskiego, mediów, praw kobiet. Róża Rzeplińska poinformowała, że dokument zaktualizowany o najnowsze dane zostanie rozesłany do członków RDPP.

Zaznaczyła, że należy podzielić na 3 grupy środki, które wcześniej były przekazywane przez USA, a obecnie są wstrzymane przez rząd amerykański, ze względu na konsekwencje tej decyzji. Pierwsza z nich dotyczy obszarów, które nie mogą przestać istnieć, ponieważ ich zatrzymanie narażałoby grupę ludzi na niebezpieczeństwo utraty życia. Druga grupa to pomoc humanitarna, która ma na celu podnoszenie jakości życia, w tym wsparcie psychologiczne, szkolenia dla nauczycieli, personelu medycznego. Działania te zapobiegają potencjalnemu zagrożeniu przestępczością, mowie nienawiści. Trzecia grupa to działania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, praworządności i wolnych mediów. Ostatnia grupa jest najmniej narażona na kryzys związany ze wstrzymaniem środków finansowych.

Jako kolejna zabrała głos Ewa Kulik-Bielińska z Forum Darczyńców. Przedstawicielka organizacji przywołała przykład Fundacji Batorego, która dwukrotnie podpisała porozumienie z IOM na prowadzenie konkursu dla podmiotów zajmujących się ośrodkami zakwaterowania osób z Ukrainy. Forum Darczyńców przekazało dwie transze dotacji po 4 mln zł organizacjom zajmującym się wspomnianym zakwaterowaniem. Dotacje często stanowiły 10-15% budżetu takiego podmiotu. Podkreśliła, że niektóre z organizacji powstały po wybuchu wojny za wschodnią granicą, a ich finansowanie w pełni pochodzi ze środków międzynarodowych. Część z tych organizacji ma zobowiązania, związane m.in. z wypłacaniem pensji, realizacją projektów. Ewa Kulik-Bielińska zaznaczyła, że warto do 3 grup wskazanych przez Różę Rzeplińską dodać jeszcze jedną, czyli działania niezbędne. Przykładami takich działań jest finansowanie szkół prowadzonych dla dzieci z Ukrainy, ośrodków dla osób z niepełnosprawnościami czy innych mniejszości. Brak wsparcia doprowadzi do sytuacji, w której beneficjenci działań zostaną pozbawieni pomocy w tym obszarze, a tym samym staną się najbardziej pokrzywdzoną grupą.

Agnieszka Kosowicz dodała, że pozostawienie bez pomocy grup wrażliwych, w tym m.in. korzystających ze wsparcia psychiatrycznego, wiąże się z narażeniem tych grup na niebezpieczeństwo. Część usług społecznych świadczonych przez organizacje pozarządowe powinna więc zostać przejęta przez państwo.

Ad. 2

Dyskusję rozpoczęła Katia Roman, która zwróciła uwagę na fakt, że wskutek decyzji rządu USA w Stanach Zjednoczonych amerykańska filantropia prywatna stała się bardziej zachowawcza w stosunku do przekazywania środków finansowych na wsparcie zagranicznych organizacji pozarządowych.

Iwona Janicka podtrzymała stanowisko Katii Roman podkreślając, że brak pomocy ze strony grantodawców może doprowadzić do niewystarczającego wkładu własnego w projektach, dlatego w ramach działań interwencyjnych może pojawić się potrzeba zmniejszenia wkładu własnego.

Krzysztof Hołyński przytoczył przykład programu rodzin zastępczych, który został zawieszony. UNICEF przekazywał środki na wspomniany cel za pośrednictwem samorządu. W związku z aktualną sytuacją pojawiają się coraz częściej obawy, czy organizacja nie będzie musiała sądzić się z samorządem, z którym ma podpisaną umowę na kwotę miliona zł.

Krzysztof Balon podkreślił, że potrzebna jest natychmiastowa pomoc. Zasugerował, że w związku z koniecznością zapewnienia szybkiej pomocy warto rozważyć skorzystanie z rezerwy budżetowej oraz podjęcie działań dyplomatycznych.

Ewa Kulik-Bielińska przekazała, że część organizacji nie otrzymała zagwarantowanych funduszy ze Stanów Zjednoczonych od miesięcy, przez co oszacowanie tych środków jest utrudnione. Przytoczyła przykład kilku organizacji z Czech, które do tej pory otrzymywały częściowo fundusze amerykańskie ze swoich ministerstw. Zostały one zobligowane do podpisania zobowiązania zakładającego, że otrzymane środki będą dystrybuowane z poszanowaniem nowej polityki antydyskryminacyjnej, rozumianej jako polityka niedyskryminująca większość. W wyniku tego organizacje, które zdecydowały się podpisać dokument, zostały narażone na utratę środków m.in. z Komisji Europejskiej, ponieważ Komisja wymaga przestrzegania zasad równości, inkluzywności oraz niedyskryminowania mniejszości. Negatywnie oceniła pomysł włączania dyplomacji Polski w odzyskanie środków ze Stanów Zjednoczonych.

Agnieszka Kosowicz przekazała, że zdarzają się sytuacje, w których istnieją zapisane dokumenty, które nie stanowią umowy, ale udowodnienie promesy dofinansowania może odbyć się przy pomocy innej korespondencji. Dodała, że ONZ przestała być stabilnym partnerem, dlatego ważne jest, w jaki sposób Polska zbuduje własną odporność. Przekazała także, że zachowawczość darczyńców ze Stanów Zjednoczonych prowadzi do zmiany decyzji, wycofywania grantów np. przez Fundację Forda.

Róża Rzeplińska przywołała dane, według których w 2024 r. Stany Zjednoczone przeznaczyły prawie 14 mld \$ na działania humanitarne, co stanowiło 43% kwoty przeznaczonej dla ONZ. Komisja Europejska przeznaczyła 2,6 mld \$, co stanowi 8% światowej pomocy. Przedstawicielka Stowarzyszenia Art. 61 zwróciła uwagę, że w mediach coraz częściej pojawia się nienawistna komunikacja wobec organizacji zajmujących się równością, prawami kobiet czy wsparciem uchodźców wojennych. Zaproponowała rewizję zasad filantropii w Polsce oraz stworzenie bardziej przejrzystych reguł, w ramach których pieniądze spółek skarbu państwa byłyby kierowane do społeczeństwa obywatelskiego poprzez organizacje społeczne.

Ewa Kulik-Bielińska podkreśliła, że potrzebne jest wsparcie kryzysowe z przeznaczeniem głównie dla organizacji humanitarnych, ale także dla tych, które działają na rzecz praworządności i demokracji. Przekazała, że należałoby wprowadzić uproszczenia w procedurach konkursowych. Zasugerowała zwiększenie promocji filantropii krajowej oraz zorganizowanie spotkania organizacji działających w sferze usług publicznych z przedstawicielami ministerstw, które są odpowiedzialne za poszczególne obszary działalności wielu organizacji.

Jako kolejna głos zabrała Przewodnicząca Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego Adriana Porowska. Przekazała, że nie wszystkie działania służące zmniejszeniu skutków decyzji amerykańskiego rządu trafiają do dyskursu publicznego i dodała, że sprawa jest konsultowana z innymi resortami. Przewodnicząca zaproponowała wprowadzenie zmiany do ustawy o NIW-CRSO polegającej na tym, że poszczególne ministerstwa będą mogły przekazywać programy wraz ze środkami na ich realizację do NIW-CRSO. Adriana Porowska zaznaczyła, że zna problemy dotyczące zbiorowego zakwaterowania uchodźców i zasugerowała, żeby organizacje narażone na zagrożenia związane

z brakiem środków ze Stanów Zjednoczonych zgłaszały się z tym problemem do samorządów. Podkreśliła, że do tej pory nie trafiły do niej zgłoszenia dotyczące zagrożenia finansowego organizacji zajmującej się zbiorowym zakwaterowaniem. Otrzymała jedynie informacje, że utracone środki ze Stanów Zjednoczonych miały być przeznaczone na remonty oraz wsparcie uzupełniające placówek. Zaznaczyła, że podstawowa funkcja organizacji zajmujących się zbiorowym zakwaterowaniem nie jest zagrożona, ponieważ finansowanie przejęli wojewodowie lub samorządy. Przewodnicząca Porowska przytoczyła sprawę konkursu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, do którego był nabór do końca stycznia 2025 r. Podkreśliła, że w najtrudniejszej sytuacji znajdują się organizacje zajmujące się praworządnością, LGBT oraz demokracją. Rząd amerykański pojedynczo poddaje weryfikacji wydatkowanie swoich środków na społeczeństwo obywatelskie, a kwestia funduszy na pomoc humanitarną prawdopodobnie zostanie niedługo rozwiązana. Należy jednak liczyć się z możliwością, że pozostałe środki zostaną wstrzymane długookresowo. Ministra stwierdziła, że w celu zmniejszenia skutków można rozważyć odblokowanie środków z Funduszu Sprawiedliwości oraz środków, które transferowane byłyby przez NIW-CRSO, przy czym nie jest możliwe uzyskanie środków z NIW-CRSO bez konkursu. Finansowanie powinno mieć określony cel oraz datę realizacji projektu, w taki sposób, aby środki nie były przeznaczone na pokrywanie wydatków administracyjnych.

Adriana Porowska podziękowała za przekazanie raportu oraz poprosiła o poinformowanie organizacji humanitarnych, że pozostaje do ich dyspozycji. Ponadto czeka na informacje dotyczące utrudnień związanych z odcięciem finansowania. Przewodnicząca zasugerowała, że warto byłoby skontaktować się z partnerami z Unii Europejskiej. Przypomniała, że przygotowano dodatkowe fundusze w wysokości 70 mln zł na program Moc Małych Społeczności, którego założeniem jest wzmocnienie organizacji działających w niewielkich społecznościach. Dodatkowe środki w wysokości około 20 mln zł znajdują się w FERS. Jest to jednak skomplikowany program, co może stanowić barierę dla niektórych organizacji.

Przewodnicząca zwróciła uwagę na znaczenie solidarności w tej trudnej sytuacji. Ponadto przekazała, że aktualnie spółki skarbu państwa ustalają zasady współpracy i zachowania przejrzystości wydatkowania środków.

Jako kolejny głos zabrał Maciej Kunysz. Zwrócił uwagę, że decyzja o ograniczeniu finansowania zagranicznego organizacji jest suwerenną decyzją Stanów Zjednoczonych. W związku z ważną rolą NGOs, które realizowały systemowe projekty, rząd powinien przejmować zobowiązania wobec swoich obywateli czy migrantów, którzy opuścili Ukrainę. Maciej Kunysz przedstawił 3 propozycje, wskazując m. in. artykuł 11b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, czyli pozakonkursowe dotacje na utrzymanie miejsc pracy, które wynikają z podpisanych umów między organizacjami a pracownikami. Druga propozycja to pożyczki bezzwrotne z perspektywy finansowej 2014-2020, które są procedowane na poziomie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz na poziomie regionów. Trzecia to zwrócenie się o linię budżetową do Dyrekcji Generalnej ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych Komisji Europejskiej.

Kolejną głos zabrała Justyna Ochędzan. Zwróciła uwagę, że brak płynności finansowej ogranicza możliwości zaciągnięcia pożyczki. Zauważyła, że w związku z konsultowaniem wieloletnich ram finansowych RDPP powinna oficjalnie zabrać głos w konsultacjach, m.in. aby przekazać stanowisko, że osobna linia budżetowa jest potrzebna. Podkreśliła, że należałoby wzmocnić sieci europejskie. Justyna Ochędzan podała przykład UNICEF, który rozpoczynając aktywność w Poznaniu zadeklarował, że fundusze i działalność UNICEF w Poznaniu będą ograniczone czasowo.

Kolejny głos zabrał Krzysztof Balon, który przekazał, że w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym coraz częściej można zauważyć postawy prorosyjskie, a zarazem antyamerykańskie. Oznacza to, że należałoby skupić się na solidarności europejskiej, szczególnie biorąc pod uwagę Prezydencję Polski w UE. Zaznaczył, że warto spróbować stworzyć porozumienie ze Stanami Zjednoczonymi, dołączając do niego np. Rumunię, która również zmaga się z kryzysem związanym z wojną w Ukrainie. Krzysztof Balon zaproponował, aby w przypadku niewypracowania rozwiązań zwołać gremium złożone z ekspertek, które podczas niniejszego posiedzenia przedstawiały

swoje stanowiska, oraz chętnych przewodniczących zespołów problemowych Rady. Spotkanie powinno zakończyć się stworzeniem przewodnika.

Mateusz Wojcieszak podkreślił, że rozpoczęła się kampania nienawiści, która dotyczy niektórych organizacji pozarządowych. Zauważył, że istnieje obawa o duże organizacje, które mogą zniknąć z sektora, jeżeli nie zwróci się na nie większej uwagi, chociażby przy projektowaniu programów. Dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie okazji do spotkania pomiędzy nimi a ministrami. Kolejną propozycją zgłoszoną przez Mateusza Wojcieszaka było zbadanie i zmapowanie zakresu tego kryzysu przez stronę rządową. M. Wojcieszak wyraził poparcie dla pomysłu uruchomienia rezerwy celowej czy środków z art. 11b dla organizacji. Zasugerował, aby przyjrzeć się aktualnym naborom, w tym wysokości progów wkładów własnych lub terminom składania dokumentów. Ponadto wskazał, że należałoby przekazać komunikat do samorządów, aby mogły być bardziej odważne w przejmowaniu odpowiedzialności i przekazywaniu większego budżetu. Oprócz tego Ministerstwo Spraw Zagranicznych powinno dyplomatycznie rozpocząć rozmowy z przedstawicielami innych państw, gdzie również działają duże organizacje.

Adriana Porowska przypomniała, że zasygnalizowała sprawę wpływu decyzji na polski sektor pozarządowy podczas posiedzenia Rady Ministrów, a zatem Minister Spraw Zagranicznych jest poinformowany o trudnej sytuacji organizacji pozarządowych.

Błażej Zając zaproponował, aby w trybie pilnym wykonać w formie ekspertyzy szczegółowy przegląd rozwiązań z innych państw, w których również pojawił się problem związany z odcięciem środków finansowych ze Stanów Zjednoczonych.

Myroslava Keryk zauważyła, że fundusze na działalność humanitarną uległy znacznemu ograniczeniu między innymi dlatego, że część organizacji wycofała się lub jest w procesie wyjścia z Polski. Potrzebna jest większa działalność władz regionalnych, ponieważ do tej pory część organizacji przejęła obowiązki urzędów samorządowych. Do spotkań między rządem a organizacjami należałoby dołączyć samorząd.

Iwona Janicka zaproponowała spotkanie z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu, aby przedyskutować stworzenie doraźnego funduszu interwencyjnego. Warte rozpatrzenia jest także wydłużenie konkursu FERS. Zasugerowała, aby w zakresie KPO wprowadzić komponent społeczny na zwiększenie odporności, a grupy robocze, komitety monitorujące, instytucje zarządzające powinny zrobić przegląd programów regionalnych, aby uruchomić pieniądze, podobnie jak w czasach COVID-19.

Katia Roman zaproponowała stworzenie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Współprzewodniczący RDPP Michał Braun przekazał, że w ramach programu PROO5 znajduje się ścieżka pomocy doraźnej, która w bieżącym roku będzie wynosiła 20 000 zł. Ponadto wciąż trwa nabór w NIW-CRSO na wkłady własne do projektów międzynarodowych, gdzie finansowanie może wynieść do 500 000 zł. Zainteresowanie tym programem jest jednak niewielkie. Jeżeli zatem organizacje spełniają kryteria formalne oraz mają możliwość realizacji projektów międzynarodowych, to w NIW-CRSO trwa nabór na opłacenie wkładów własnych w realizacji tych projektów.

Krzysztof Hołyński zaznaczył, że nie ma na rynku kredytów lub innych produktów, które byłyby w stanie zapewnić płynność organizacjom pozarządowym. Przyłącza się także do głosu pozostałych, że należy wystosować do samorządów pismo z informacją o trudnej sytuacji organizacji oraz konieczności podjęcia działań.

Minister Adriana Porowska przypomniała, że podczas spotkań dotyczących pomocy cudzoziemcom nie może zabraknąć przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Maciej Kunysz zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na ekstraordynaryjne skierowanie pisma do Przewodniczącej Komisji Unii Europejskiej oraz do Magnusa Brunnera, Komisarza Unii Europejskiej ds. wewnętrznych i migracji, aby zarysować im problem dotyczący ograniczenia środków ze Stanów Zjednoczonych na pomoc humanitarną.

Minister Adriana Porowska poinformowała, że część organizacji otrzymuje informacje na temat odblokowania ich środków. Problem stanowi weryfikacja, jakie ośrodki są

zagrożone z powodu zmniejszenia finansowania ze Stanów Zjednoczonych, ponieważ nie otrzymała od żadnej z nich informacji o takiej sytuacji.

Błażej Zając przypomniał, że Rada Działalności Pożytku Publicznego jest od ponad roku częścią Europejskiej Sieci NESC.

Justyna Ochędzan poinformowała, że w czerwcu odbędzie się spotkanie rad skupionych w NESC w ramach Prezydencji, zapraszając uczestników posiedzenia do wzięcia w nim udziału. Ponadto zaznaczyła, że kwestia migracji będzie silnie akcentowana w polityce spójności i przewiduje się, że środki na ten cel zostaną zwiększone. Podkreśliła, że należy przyrzeć się kontraktowaniu naborów w ramach EFS+, ponieważ są to środki przeznaczone na wsparcie mieszkalnictwa, doradztwo zawodowe i integrację.

Agnieszka Opalińska poinformowała, że 7 marca odbędą się obrady plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podczas których będą obecni przedstawiciele 9 organizacji samorządowych.

Ewa Kolankiewicz przekazała, że poinformuje Unię Metropolii Polskich o temacie posiedzenia, jednak przypomniała, że finansowanie z samorządów ogranicza się do regionu lub miasta i jego mieszkańców. Jeżeli projekt jest ogólnopolski lub wykracza poza dane miasto, to samorządy nie mogą uczestniczyć w jego realizacji.

Maciej Kunysz poprosił członków RDPP o przesłanie do 19 lutego na adres sekretariatu RDPP pomysłów rozwiązań sytuacji związanej z ograniczeniem finansowania organizacji pozarządowych przez Stany Zjednoczone.

Ad 3.

W części dotyczącej spraw różnych Krzysztof Balon zaprosił uczestników posiedzenia na spotkanie organizowane 6 marca na Uczelni Korczaka. Spotkanie organizowane jest m.in. przez Polski Komitet Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

Michał Braun przekazał, że trwają konsultacje internetowe programów tematycznych NIW-CRSO. 13 oraz 14 marca odbędą się spotkania konsultacyjne funduszu poradniczego oraz młodzieżowego.

Iwona Janicka zawnioskowała o ustalenie terminów posiedzeń zespołów na cały rok. Ponadto zwróciła uwagę na klucz doboru ekspertów reprezentujących organizacje pozarządowe podczas wydarzeń związanych z Prezydencją, który uznała za nieprzejrzysty.

Michał Braun wyjaśnił, że pula ekspertów została stworzona przez Radę do Spraw Prezydencji przy Minister Magdalenie Sobkowiak-Czarneckiej. Maciej Kunysz zaproponował Justynie Ochędzan, aby przygotowała pismo do Podsekretarz Stanu w pionie ds. Unii Europejskiej z pytaniem o przekazywanie zaproszeń na konferencje i spotkania przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

Maciej Kunysz poinformował, że Prezydium RDPP odbędzie się w piątek 21 lutego.

Na tym zakończono III posiedzenie plenarne Rady Działalności Pożytku Publicznego VIII kadencji.

Protokół sporządziła Natalia Kucal, starszy specjalista w Wydziale Obsługi Merytoryczno-Organizacyjnej KdsPP, RDPP i RDzMP oraz Zespołów w Departamencie Społeczeństwa Obywatelskiego